

gračkim stavovima i sadržajima. Ako danas stajemo na stoli bilo koji je mački ili francuski udbenik povijesti i onaj hrvatski, odmah uočavamo da naši udbenici u potpunosti slijede sve moderne trendove u izdavaštvu, od kojih je možda najvažniji da je osnovni korisnik udžbenika učenik, a ne nastavnik. Danas stoga imamo knjige koje su zasita okrenute djeci i svijetu u kojem se ona kreću. Nastavnici kod odabira knjiga tako više ne obraćaju pažnju samo na to u kojim će udžbenikom njima biti najlakše raditi, već i koje će knjige djeci biti zanimljive i pristupačnije. Tako se nastavnici oslanjaju najvažniji od nastavnog procesa, a to je motiviranje učenika.

Novi udbenici povijesti donose sadržaje zanimljive i važne za djecu. U petom razredu tako otkriva o tome kako su stari Grci jeli, a Rimljani odgajali svoju djecu. U šestom razredu promatramo crteže srednjovjekovnih seoskih kuća, u kojima su ljudi i životinje spavali u istim prostorijama, te se borimo na ledima vitezova na srednjovjekovnim turnirima. U sedmom razredu putujemo Raketom, jednom od najstarijih letjelica na svijetu i učimo kako su kirurzi shvatili da trebaju oprati ruke prije operacije. Končno, u osmom nas razredu dočekuje ljud dvadesete, *charleston* i prvi masovno proizvedeni automobili, te naši stari koji su ne tako davno u posvemašnjoj oskudici vode uđu u 20 litara vode sa zajedničke čašne gotovo 24 sata, svaki dan. Uopćenjem djecu s porlozima kao što su GAKO, ova Društvo, umjetna inteligencija i Europska unija. Sve su to priče koje su i nama bliske i stoga zanimljive, i koje će im pomoći da pored velikog truda nastavnika zavole povijest.

Jana Mihajević

ući Božića i na sam Božić te prigodne motive i mise.

9. nastavna situacija

Rad u radionicama (sav pripor i materijal za rad) otkriva je na stolu pribor raznih skupina - krep papir, oštri, jabske, škare, konac, žica. S tim materijalom je baka Olga učenicima i roditeljima pokazivala kako se izrađivao neki i neki drugi ukrasi za bor. Nakon neke demonstracije, svi smo prišli na posao.

Učenici su radili po skupinama, a pomagali su im njihovi roditelji. Učenici su uživali u radu, a iz njihovih lica moglo se nazirati njihovo zadovoljstvo i samopouzdanje time više što su ušli u roditelji, a ujedno su bili i njihovi pomagači.

10. nastavna situacija

S nakon koji smo sami izradili otkrili smo naš bor. Uz kćerke pjevali smo i božićne pjesme. Nakon i ovog privrednog posla radili, učenici su više raznoženo pozvali na svedeno blagovanje u školsku blagovaonicu, gdje se blagovao uz kolaba i blagovanje spramljeno po starih receptima, a pripremi su ih naši dragi roditelji.

U znak zahvalnosti o primljenom znanju o ovanju radnici, učenici su baki Ogi poklonili lijep božićni cvjet - Božićnu zvijezdu, a roditeljima zahvalni na pomoći i stropljenju.

Ova nastavna tema (integrirana tema) uzrokuje je više i kao razredni projekt, a to znači da su učenici započeli i istraživali problem s više aspekata, povezivali različite predmetne područja i radili različite vrste i učena.

Na kraju: način mog se obraditi i još neke blagoladne teme, kao npr. vrijeme ući Ukrsu i pobjeći obilježiti Velikog tjedna.

Pucić SOPEK

Iskustva: Roditelji i odgoj djece

Očevi u vrtiću

Ostvareujući program usmjeren na dijete u vrtićkom kontekstu i stvarajući ozračje najpogodnije za odrastanje svakog djeteta u skladu s njegovim potrebama i pravima, partnerstvu s roditeljima poklanjamo osobitu pažnju i ono zauzima važno mjesto u našoj svakodnevnoj odgojno-obrazovnoj praksi

Da bi roditelji ili drugi članovi obitelji svoju roditeljsku ulogu što bolje prakticirali i u okruženju odgojne skupine u kojoj boravi njihovo dijete, nastojmo graditi partnerske odnose roditelja i odgojatelja pridajući veliku važnost načinu rada koji pruža mogućnost izravno uključivanja u programe vrtića i to na različite načine, ovisno o situacijama, ali i željama, potrebama i afinitetima roditelja.

Dobrom komunikacijom i radošću pridonesimo odgojnom kontinuitetu između dječjih vrtića i obitelji, što svakako pozitivno utječe na kvalitetu odgojnog djelovanja i okruženja koje omogućuje razvoj svih djetetovih aktualnih i potencijalnih funkcija i sposobnosti.

Tradicionalna obitelj

S obzirom na to da obitelj kao sustav karakterizira djevoštvo, što znači da su djelovi sustava organizirani i u međusobnoj interakciji, svi članovi obitelji participiraju u njenom funkcioniranju. Upravo na taj spoznajni temeljena su naša nastojanja da podjednako uključimo oba roditelja u aktivno sudjelovanje u odgoju djeteta. U tradicionalnoj obitelji, kakva još uvijek živi u našem okruženju, otac se najlakše brine o egzistenciji svoje obitelji i obično nema puno vremena baviti se odgojem svoje djece pa je taj dio obiteljskih obaveza preuzela majka.

Istraživanja J. M. Gottmanna i suradnika koji su se bavili, između ostalog, utjecajem roditeljskih odnosa na emocionalni i socijalni razvoj djece upućuju na to da se uloge majke i oca izmjenjuju te da je u nekim situacijama veći utjecaj očeva i njihova stila roditeljstva u odnosu na stilove porašavanja majki. To je samo potkrepljenje i naše razmišljanje o važnosti uključivanja očeva u odgojno-obrazovni rad u vrtiću njihovim vlastitim sudjelovanjem u aktivnostima u odgojnoj praksi. Prikazom iz prakse u našem vrtiću vidjeli je da je bilo ovakvog partnerstva koje se ostvaruje upravo očevima višestruka: - da dijele i ja otac u odgojnoj skupini, za roditelja djeteta u odgojnoj skupini, za roditelja djeteta u skupini i za odgojatelja. Također se motivirajućim za druge roditelje pokazala izvrsna suradnja koja je bila poticajna i za njihovo uključivanje u neposredni odgojno-obrazovni rad.

Očevi u odgoju djece

Međusobnom suradnjom i uključivanjem roditelja u odgojno-obrazovni rad omogućujemo im upoznavanje s radom odgojne skupine, s informacijama o načinu rada vrtića, s djetetovom samostalnošću, njegovim navikama i aktivnostima, vrstama znanja koja djeteta stječe, kao i s odgovornima na pitanje zašto je važan njihov uključivanje u odgoj. Roditelji uopćuju i drugu djecu, promatraju razne situacije u igri, međusobnoj suradnji i komunikaciji, upoznavaju se sa sposobnostima

i različitostima djece, a doznaju i kako mogu pomoći, prilagubljivanjem materijala iz neposredne okoline, da se djeci pribave sredstva potrebna za igru i učenje u vrtiću.

Prema Programskom usmjerenju u odgoju i obrazovanju predškolske djece iz 1991. godine, sve se više naglašava vrijednost i značajnost fleksibilnog i orodnočasnog toplijog odgojatelja. Odgojatelj kao nosilac odgojno-obrazovnog rada samostalno i stvara uvjete za što kvalitetnije rad stvarajući stimulativno okruženje raznolikim poticajima i situacijama, uključujući, podr-

Olat Valentin P. u ulazi trenera teledidaktike

žavajući i naglašavajući važnost suradnje roditeljskog doma i vrtića.

Polažajući od stajališta kao su majka i otac jednako važni za djetetov razvoj, otac je uloga svakog od njih drugačija. U dječjem vrtiću Lepir u Sesvetama željeli smo pokazati i naglasiti kako su očevi spremni opovrgnuti neka prijašnja razmišljanja o tome kako je uloga očeva manje važna u odgoju. Očevi vrlo rado i s oduševljenjem u radu odgojne skupine. Poticanje, podržavanje i prihvaćanje sudjelovanja očeva u radu skupini i njihovo sudjelovanje u svim segmentima odgoja počinje od najranije dobi, priklon prilagodbe djeteta na boravak u vrtiću i poslije, uključivanjem u razne aktivnosti i projekte. Pritom je vrlo važno i dobiti za djecu i dobiti za odgojatelje. Znanje, vještine i sposobnosti očeva obogaćuju odgojno-obrazovni rad, pridoneću kvalitetnijem i ljepšim radu djeteta. Stjecanje znanja u bogatoj okolini dječje obitelji i vrtića povezano je općinom u kojoj najviše dobivaju djecu. Ona to najjače pokazuju svojim osmijehom, zadovoljstvom i veseljem.

Kako je započela suradnja

Na roditeljskom sastanku upoznali smo roditelje s načinom odgojno-obrazovnog rada u vrtiću. Putem pisanih materijala uputili smo ih u rad na projektu koji se upravo provodi u odgojnoj skupini. Opatili smo im pojedine djetelje sode dnevnoga boravka i ostali prostor gdje djetelje provode aktivnosti i igre, posebno

Olat Valentin P. u ulazi trenera teledidaktike

da imaju jasnu predodžbu o tome kako to izgleda. Naravno se korisnim pokazalo njihovo uključivanje u rad na različitim projektima, a polica je bila i njihova suradnja na zajedničkim radionicama, koje su im prilika za druženje djece i roditelja i odgojatelja u dječjem vrtiću.

Što kažu sami očevi?

Nakon razgovora u skupini obitelji su nam putem upitnika poručili:

- Oduševljen sam boravkom u skupini, to je prekrasno iskustvo koje se rijetko doživljava. Trebalo bi biti još takvih programa. Sve pohvali.

- Moje dijete je bilo još više ponosno na tati, a ja nis bio djetelje i radu u vrtiću - dobro je da se deca više upoznaju s mami poznatim znanjima i nastavim bi tako dobi.

- Mogao sam bolje promatrati svoje dijete i upoznatiji njegove prijetele o kojima mi svakodnevno govore, bilo mi je lipe u igri sa sinom i u blizini njegovih prijatelja.

- Moja kći je lipe smo proveli vrijeme. Nisi to preda veliko veselje. Bilo mi je lipe, sve pohvali.

- Upoznao sam prijatelje svoje sin i razgovorao s njima. Drušli smo im i u ulazi polica gdje su vrtića postavljala različita pitanja. Bilo je zanimljivo, tako da sam i danas dobio na zajednički radionicu za tati Mateju ponači. Sve pohvali. Opatjevali smo koji su omogućili sudjelovanje roditelja i ostali članovi obitelji u raznim aktivnostima.

Dobro ove suradnje s očevima bilo je vrlo veliko. Očevi su svojim znanjem i vještina omogućili naš svakodnevni odgojno-obrazovni rad i pružili nam djetetu kao i drugoj djetelji u skupini dobivajući nesvakidašnja druženja. Nese prihvaćanje i poticanje takvog načina suradnje osigurava još bogatiju i poticajnu sredinu gdje se djetelje osjećaju sigurno, sretno i zadovoljno.

Anamarija TUDIĆ DOKMAN, odgojateljica
Zrinka SABOLČIĆ, bes-tpogajna
Dječji vrtić Lepir, Sesveti